

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 58 - 95, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT. 24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

BS/109/2001

POMOC OFIAROM KLĘSK ŻYWIOŁOWYCH

KOMUNIKAT Z BADAŃ

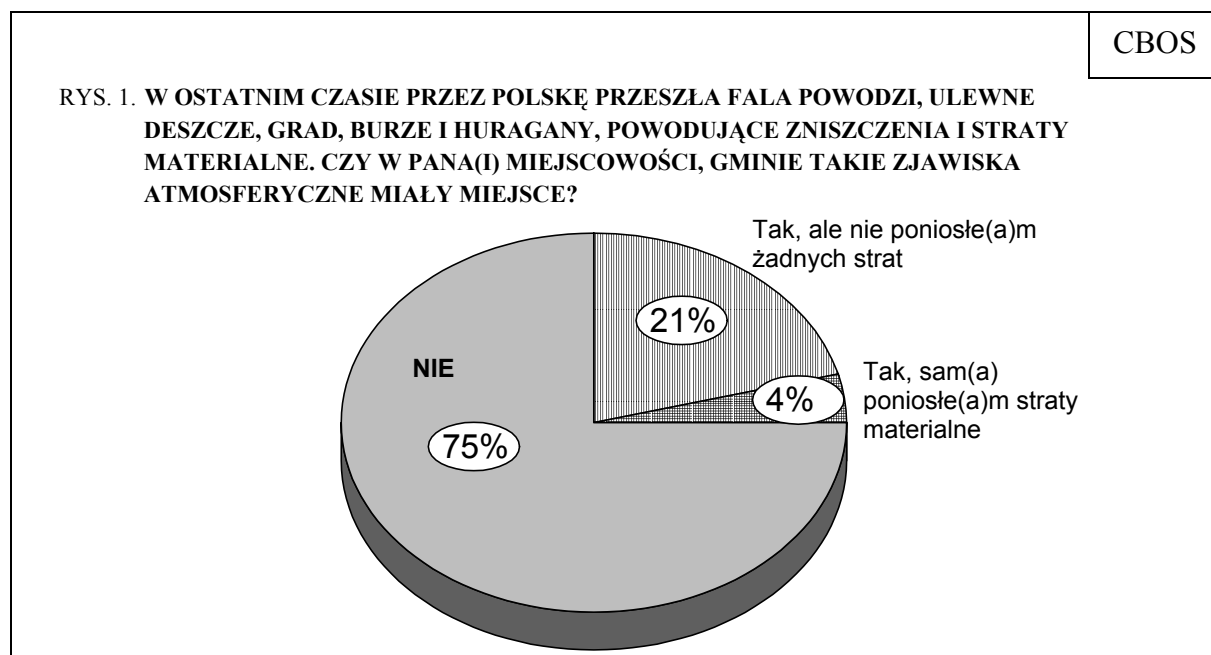
WARSZAWA, SIERPIEŃ 2001

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

- Nieco ponad połowa ogółu dorosłych Polaków (52%) pospieszyła z pomocą ofiarom tegorocznych klęsk żywiołowych.
- Ankietowani najczęściej dawali pieniądze w czasie zbiórek w kościołach (63% udzielających pomocy), w mniejszym stopniu w czasie zbiórek organizowanych przez inne instytucje i organizacje. Blisko jedna piąta udzielających pomocy przekazała na rzecz poszkodowanych żywność i wodę (18%), taki sam odsetek dał odzież, koce i inne rzeczy (18%), a 15% - środki czystości. Pomoc osobom bezpośrednio poszkodowanym deklarowano rzadziej, podobnie jak wpłacanie pieniędzy na podane konto czy udział w imprezach, z których dochód przeznaczono na pomoc poszkodowanym.
- Na ogół pomagano tylko w jeden sposób, ale jedna czwarta pomagających udzieliła pomocy w dwojakiej formie (spośród wymienionych w ankiecie), a część (prawie jedna piąta) na trzy sposoby lub więcej.
- Polacy niemal powszechnie sądzą, że klęska powodzi ujawniła zdolność ludzi do samoorganizowania się i wspólnego działania (94%) oraz wyzwoliła poczucie społecznej solidarności (90%). Większość ogółu ankietowanych uważa także, że klęska powodzi ukazała niesprawność państwa (70%), ujawniła różne wady naszego społeczeństwa (63%) i pogorszyła sytuację gospodarczą na dłuższy czas (88%).
- Mieszkańcy terenów dotkniętych klęskami żywiołowymi w większości są zdania, że ludzie w czasie usuwania skutków powodzi, burz i huraganów pomagali sobie wzajemnie (61%). O tym, że każdy troszczył się tylko o siebie, mówi znacznie mniejszy odsetek - jedynie 14% mieszkańców obszarów poszkodowanych.

Podobnie jak przed czterema laty przez nasz kraj przeszła fala powodzi i innych klęsk żywiołowych, które spowodowały znaczne straty materialne, niejednokrotnie pozbawiając ludzi wszystkiego, co mieli. Tak jak w przeszłości, solidarność Polaków z poszkodowanymi ma masowy charakter - bardzo dużo osób stara się pomóc ofiarom powodzi ofiarowując pieniądze, środki rzeczowe lub niosąc pomoc w innej formie. W sierpniowym sondażu¹ zapytaliśmy badanych o ewentualne straty, o niesienie pomocy i jej formy, a także o społeczne skutki tegorocznej powodzi.

Jedna czwarta ogółu ankietowanych (25%) twierdzi, że ich miejscowość lub gmina zostały dotknięte klęskami żywiołowymi - ulewnymi deszczami, falą powodzi, gradem, burzami i huraganami, jakie nękały nasz kraj w ostatnich tygodniach, ale tylko 4% poniosło straty materialne z tego powodu. (Ta ostatnia liczba może być jednak zaniżona w związku z trudnościami realizacji sondażu wśród respondentów osobiście dotkniętych powodzią.)

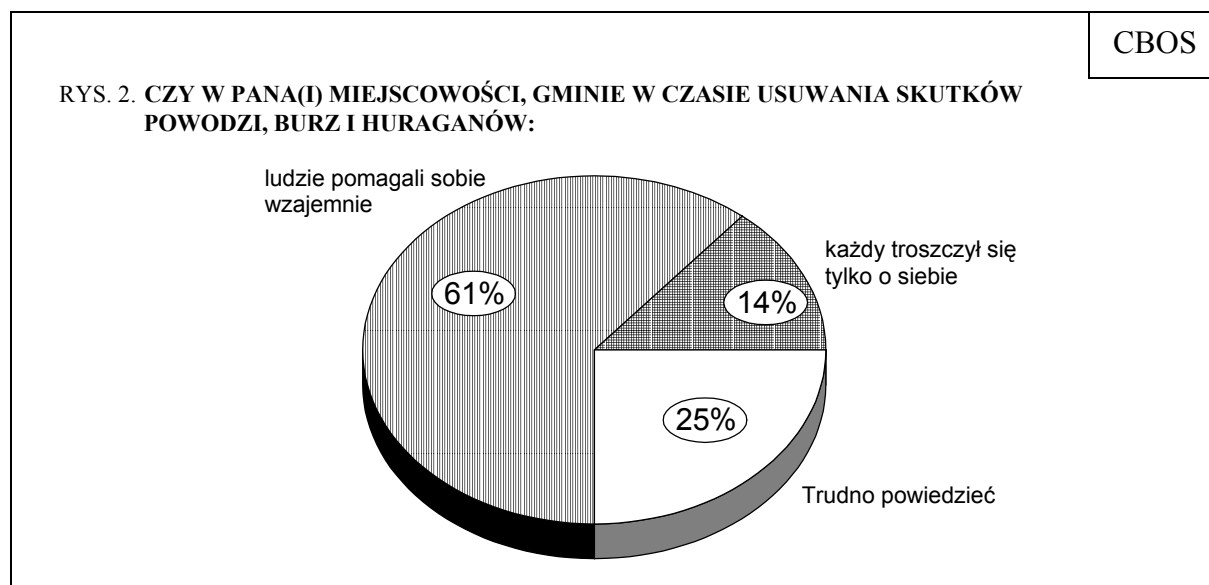
¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (135) przeprowadzono w dniach 3-6 sierpnia 2001 roku na 964-osobowej reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłej ludności Polski.

Straty najczęściej ponieśli mieszkańcy wsi i dużych miast, co wynika z geograficznego zróżnicowania występowania klęsk żywiołowych w tym roku. Spośród grup społeczno-zawodowych o poniesionych stratach częściej niż inni mówią rolnicy i niepracujące gospodynie domowe (zob. tabele aneksowe).

SOLIDARNOŚĆ SPOŁECZNA NA TERENACH DOTKNIĘTYCH KLĘSKAMI

Respondenci z obszarów poszkodowanych (245 osób) w większości są zdania, że w czasie usuwania skutków powodzi, burz i huraganów ludzie pomagali sobie wzajemnie (61%). O tym, że każdy troszczył się tylko o siebie, mówi znacznie mniejszy odsetek - co siódma osoba z terenów dotkniętych klęskami (14%). Jedna czwarta (25%) nie ma wyrobionej opinii na ten temat.

ODPOWIEDZI MIESZKAŃCÓW TERENÓW POSZKODOWANYCH (N=245)

Warto dodać, że osoby poszkodowane częściej niż pozostałe (68% wobec 60%) są zdania, że ludzie pomagali sobie wzajemnie, ale częściej też, niestety, uważają, że każdy troszczył się tylko o siebie (23% wobec 12%). Oczywiście znacznie mniejszy jest wśród nich odsetek niemających zdania na ten temat, jako że kwestia pomocy dotyczyła ich osobiście.

UDZIAŁ W AKCJACH POMOCY

Nieco ponad połowa ogółu badanych (52%) udzieliła pomocy ofiarom powodzi, burz i huraganów. Warto przypomnieć, że w roku 1997 - w porównywalnej sytuacji - 72% respondentów przyznało, że udzieliło pomocy powodzianom². Różnica wskazań może wynikać z wielkości strat i zasięgu terytorialnego szkód w 1997 roku i obecnie oraz czasu trwania akcji pomocy.

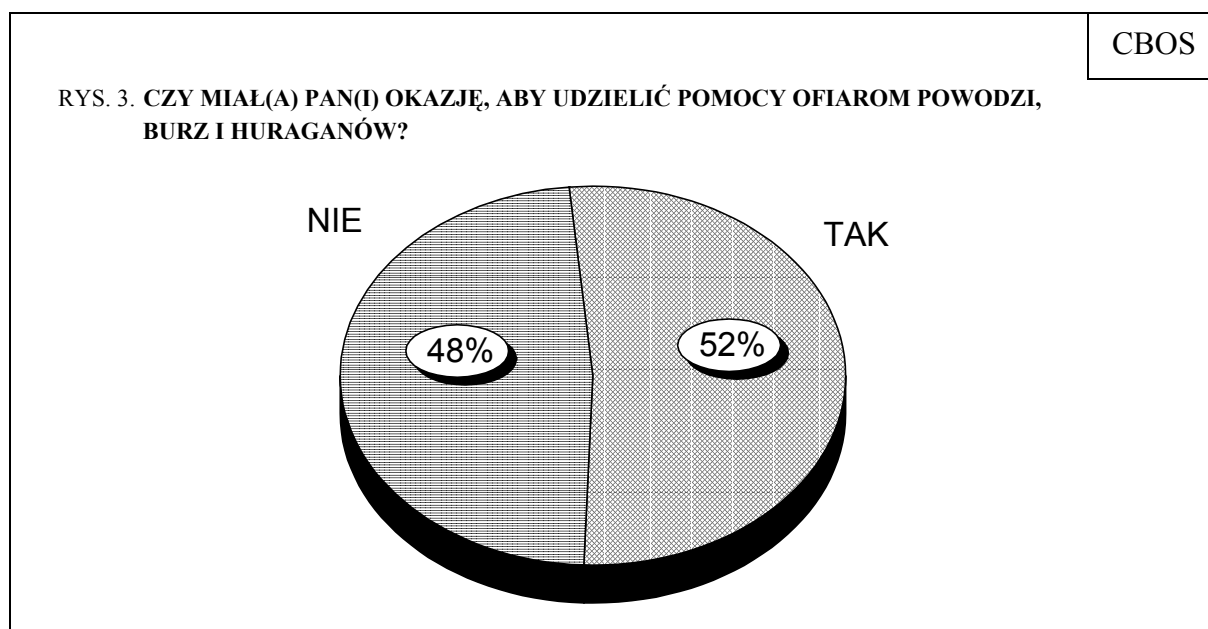

Tabela 1

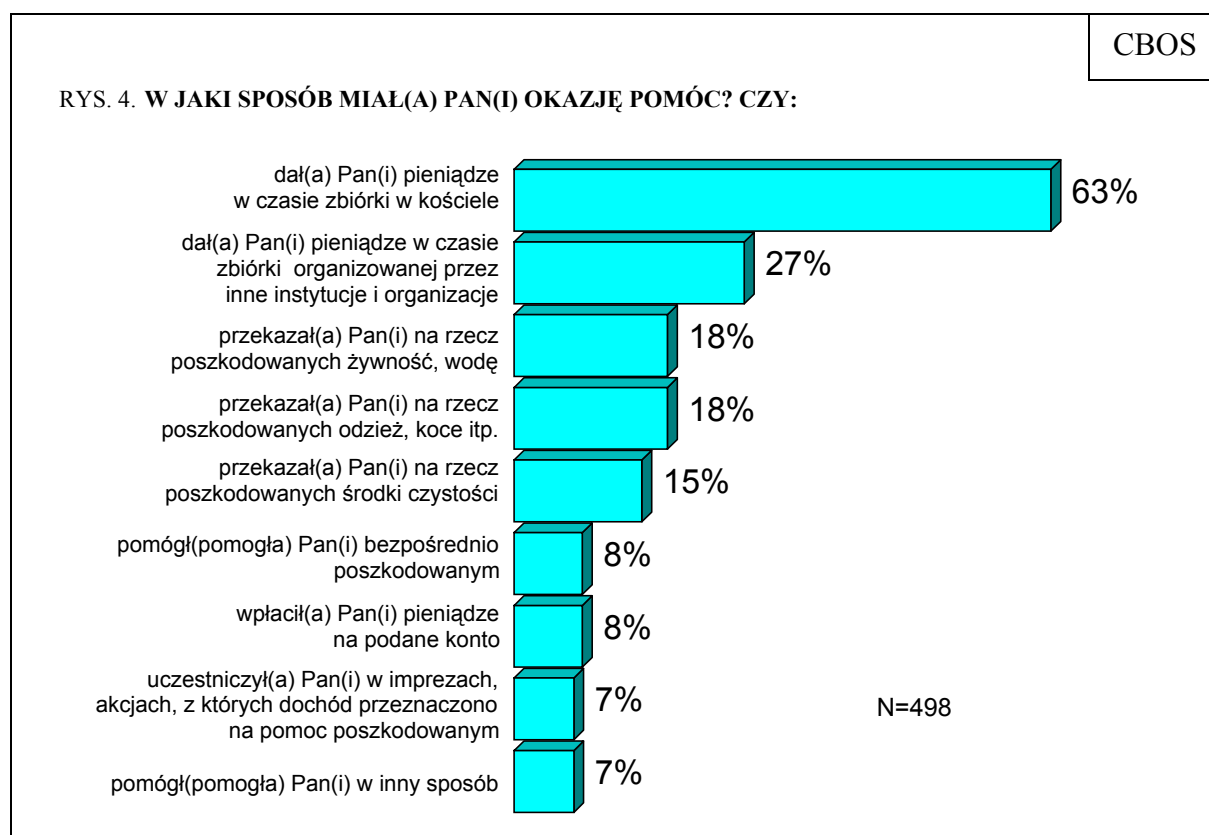
Czy miał(a) Pan(i) okazję udzielić pomocy ofiarom powodzi, burz i huraganów?*	Wskazania respondentów według terminów badań	
	VIII 1997	VIII 2001
	w procentach	
Tak	72	52
Nie	28	48

* W 1997 roku pytano tylko o ofiary powodzi

² Zob. komunikat CBOS „Społeczny bilans powodzi”, wrzesień ‘97.

Udział w akcjach pomocy jest tym częstszy, im wyższy poziom wykształcenia (i zamożności) badanych - pomocy udzieliło 70% osób z wyższym wykształceniem oraz 42% ankietowanych z wykształceniem podstawowym (zob. tabele aneksowe). Częściej niż inni pomocy udzielały kobiety oraz badani w średnim wieku i starsi.

Ankietowani, którzy mieli okazję pomóc ofiarom powodzi, najczęściej dawali pieniądze w czasie zbiórki w kościele (63% spośród 498 osób, które udzieliły pomocy) lub zbiórek organizowanych przez inne instytucje i organizacje (27%). Blisko jedna piąta udzielających pomocy przekazała na rzecz poszkodowanych żywność i wodę (18%), taki sam odsetek dał odzież, koce i inne rzeczy (18%), a 15% - środki czystości. Pomoc osobom bezpośrednio poszkodowanym deklarowano rzadziej (8%), podobnie jak wpłacanie pieniędzy na podane konto (8%) czy udział w imprezach, z których dochód przeznaczono na pomoc poszkodowanym (7%).

Wśród innych form pomocy, jakie wymieniali sami ankietowani (7%), najczęstsze było wysyłanie SMS-ów i telefonowanie na numer audiotele. Ponadto część badanych ofiarowała pieniądze poprzez swój zakład pracy lub przekazała część swoich zakupów w ramach zbiórki darów organizowanych przez sklepy (hipermarkety). Niektórzy pracowali przy wałach przeciwpowodziowych lub brali udział w akcjach ochotniczej straży pożarnej.

Bardzo podobnie wyglądało niesienie pomocy ofiarom powodzi w roku 1997 - jedyną znaczącą różnicą jest wyraźnie mniejszy udział w zbiórkach pieniędzy na rzecz poszkodowanych, które organizowały instytucje inne niż kościoły.

Tabela 2

W jaki sposób miał(a) Pan(i) okazać pomoc? Czy:	Odsetki odpowiedzi twierdzących wśród respondentów, którzy udzielili pomocy	
	VIII 1997	VIII 2001
– dał(a) Pan(i) pieniądze w czasie zbiórki w kościele	62	63
– dał(a) Pan(i) pieniądze w czasie zbiórki organizowanej przez inne instytucje i organizacje	43	27
– przekazał(a) Pan(i) na rzecz poszkodowanych żywność, wodę	17	18
– przekazał(a) Pan(i) na rzecz poszkodowanych odzież, koce itp.	20	18
– przekazał(a) Pan(i) na rzecz poszkodowanych środki czystości	11	15
– pomógł(pomogła) Pan(i) bezpośrednio poszkodowanym	9	8
– wpłacił(a) Pan(i) pieniądze na podane konto	8	8
– uczestniczył(a) Pan(i) w imprezach, akcjach, z których dochód przeznaczono na pomoc poszkodowanym	9	7
– pomógł(pomogła) Pan(i) w inny sposób	11	8

Sposób niesienia pomocy jest społecznie zróżnicowany. Ofiarowanie pieniędzy poprzez zbiórki w kościele wiąże się z praktykami religijnymi - w ten sposób częściej pomagają kobiety, mieszkańcy wsi, osoby o niższym wykształceniu i ludzie starsi (zob. tabele aneksowe). Natomiast im ankietowani są lepiej wykształceni, tym częściej deklarują, że dali pieniądze w czasie zbiórek prowadzonych przez inne instytucje czy organizacje, częściej też w taki sposób przekazywali pieniądze mieszkańcy miast średniej wielkości i dużych, co zapewne wynika ze sposobu organizacji takich zbiórek. Osoby z wyższym wykształceniem częściej niż inne wpłacały pieniądze na podane konto.

Pomoc rzeczową w różnej postaci częściej świadczyły kobiety oraz młodszy respondenci. Natomiast osoby z wykształceniem podstawowym udzielały jej rzadziej niż pozostałe, rzadziej też uczestniczyły w pozostałych formach pomocy. W różnych imprezach, z których dochód przeznaczono na rzecz poszkodowanych, częściej brali udział mężczyźni i młodszy respondenci. Bezpośrednio poszkodowanym częściej pomagali mężczyźni, mieszkańcy wsi i małych miast.

Na ogół pomagano tylko w jeden sposób (56% pomagających), ale jedna czwarta (25% pomagających) udzieliła pomocy w dwojakiej formie spośród wymienionych w ankiecie, a część na trzy sposoby (11%) lub więcej (7%). W porównaniu z rokiem 1997 obecnie więcej osób pomogło powodzianom tylko w jednej formie, mniej - na dwa sposoby i więcej³.

Z analiz wynika, że więcej niż jedna forma pomocy występowała tym częściej, im wyższe było wykształcenie ankietowanych i lepsza ocena własnych warunków materialnych. Częściej też wielorakiej pomocy udzielali mieszkańcy miast średniej wielkości i dużych oraz osoby młodsze (do 34 lat).

SPOŁECZNE SKUTKI POWODZI

Podobnie jak po powodzi w 1997 roku poprosiliśmy ankietowanych o wskazanie, czy zgadzają się czy też nie zgadzają ze stwierdzeniami, które z grubsza podsumowywały to, co działo się podczas klęsk żywiołowych oraz główne ich społeczne następstwa.

Badani oceniając skutki powodzi najczęściej wskazywali - tak jak w 1997 roku - na to, że klęska ta ujawniła zdolność ludzi do samoorganizowania się i wspólnego działania (94%) oraz że wyzwoliła poczucie solidarności w społeczeństwie (90%). Większość ankietowanych uważa również - podobnie jak przed czterema laty - że klęska powodzi ukazała niesprawność państwa (70%) oraz ujawniła różne wady naszego społeczeństwa (63%). Znaczna część badanych jest też zdania, że klęska powodzi stała się przedmiotem gry politycznej w kampanii wyborczej (47%).

³ Zob. komunikat CBOS „Społeczny bilans powodzi”, cyt. wyd.

Tabela 3

Czy, Pana(i) zdaniem, klęska powodzi:	Zdecydowanie tak		Raczej tak		Raczej nie		Zdecydowanie nie		Trudno powiedzieć	
	1997	2001	1997	2001	1997	2001	1997	2001	1997	2001
	w procentach									
- ujawniła zdolność ludzi do samoorganizowania się i wspólnego działania	59	59	35	35	1	3	0	0	4	4
- wyzwoliła poczucie solidarności w społeczeństwie	56	54	35	36	5	4	1	1	4	5
- pogorszyła sytuację gospodarczą Polski na dłuższy czas	51	62	31	26	10	6	1	1	6	5
- ujawniła różne wady naszego społeczeństwa	35	30	45	33	11	22	1	4	8	11
- stała się przedmiotem gry politycznej w kampanii wyborczej	35	21	32	26	14	25	3	9	17	18
- ukazała niesprawność państwa	33	36	37	34	17	19	3	2	9	9

W tych dwóch ostatnich kwestiach krytyczne poglądy respondentów były znacznie bardziej rozpowszechnione w roku 1997 niż obecnie. Wydaje się więc, że mimo kampanii wyborczej tegoroczne klęski żywiołowe rzadziej były przedmiotem politycznych rozgrywek.

Ponadto wśród respondentów dominuje opinia, że powódź pogorszyła sytuację gospodarczą Polski na dłuższy czas (88%). W 1997 roku mniej osób było tego zdania (82%).

Klęski żywiołowe ujawniły - zdaniem ankietowanych - głównie pozytywne cechy naszego społeczeństwa. Ponad połowa zdecydowanie, bez żadnych zastrzeżeń, wskazuje na samoorganizowanie się i wspólne działanie oraz solidarność społeczną. Negatywny obraz społeczeństwa - i państwa - nie jest tak stanowczo potwierdzany przez respondentów. Nie należy jednak zapominać, że opinie negatywne są - ogólnie rzecz biorąc - częściej przez badanych akceptowane niż odrzucane.

Opracował

Włodzimierz DERCZYŃSKI

A N E K S

Tabela 1. W ostatnim czasie przez Polskę przeszła fala powodzi, ulewne deszcze, grad, burze i huragany, powodujące zniszczenia i straty materialne. Czy w Pana(i) miejscowości, gminie takie zjawiska atmosferyczne miały miejsce? 1 - Tak, sam poniosie(a)m straty materialne; 2 - Tak, ale nie poniosie(a)m żadnych strat

	(%)			
	1	2	Nie	Liczba osób
Ogółem	4	21	75	964
Płeć				
Mężczyźni	4	21	75	457
Kobiety	4	22	74	507
Wiek				
18-24 lat	2	22	76	138
25-34	4	26	70	170
35-44	3	22	75	194
45-54	4	17	79	193
55-64	5	15	79	101
65 lat i więcej	6	23	71	167
Miejsce zamieszkania				
Wies	7	20	73	352
Miasto do 20 tys.	2	22	77	123
20-100 tys.	2	14	84	172
101-500 tys.	1	25	74	191
501 tys. i więcej mieszk.	6	29	64	126
Wykształcenie				
Podstawowe	5	20	75	267
Zasadnicze zawodowe	3	19	78	261
Średnie	4	22	74	330
Wyższe	6	27	66	106
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	5	26	69	62
Prac.umysł.hiż.szczębia	1	27	72	86
Pracownicy fiz.-umysł.	6	14	80	75
Robotnicy wykwalifikowani	2	28	70	87
Robotnicy niewykwalifik.	0	14	86	24
Rolnicy	12	14	74	59
Pracujący na własny rach.	1	17	82	53
Bierni zawodowo				
Renciści	2	24	74	132
Emeryci	7	17	76	172
Uczniowie i studenci	0	28	72	68
Bezrobotni	1	20	79	87
Gospodynie domowe i inni	12	21	67	58
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	3	21	75	174
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	1	25	74	74
sekt. pryw. poza rolnict.	3	21	76	153
prywatnym gosp. rolnym	13	14	73	72
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	7	23	70	96
276-399	3	11	87	78
400-549	1	23	75	165
550-799	5	21	74	140
Powyżej 799 zł	7	25	68	177
Ocena własnych war. mater.				
Złe	5	19	75	319
Średnie	3	22	75	462
Dobre	6	22	72	183
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	4	18	78	55
Raz w tygodniu	3	22	73	488
1-2 razy w miesiącu	3	19	78	156
Kilka razy w roku	3	24	73	192
W ogóle nie uczestniczy	4	14	82	70
Poglądy polityczne				
Lewica	3	24	73	282
Centrum	4	20	76	239
Prawica	8	21	71	221
Trudno powiedzieć	2	19	79	221

Tabela 2. Czy miał(a) Pan(i) okazję, aby udzielić pomocy
ofiaram powodzi, burz i huraganów?

	(%)		
	Tak	Nie	Liczba osób
Ogółem	52	48	964
Płeć			
Mężczyźni	48	52	457
Kobiety	54	46	507
Wiek			
18-24 lat	33	67	138
25-34	45	55	170
35-44	53	47	194
45-54	60	40	193
55-64	59	41	101
65 lat i więcej	57	43	167
Miejsce zamieszkania			
Wies	50	50	352
Miasto do 20 tys.	43	57	123
20-100 tys.	59	41	172
101-500 tys.	56	44	191
501 tys.i więcej mieszk.	48	52	126
Wykształcenie			
Podstawowe	42	58	267
Zasadnicze zawodowe	52	48	261
Średnie	53	47	330
Wyższe	70	30	106
Grupa społ.-zaw. pracujący			
Kadra kier., inteligencja	69	31	62
Prac.umysł.niż.szczebla	62	38	86
Pracownicy fiz.-umysł.	53	47	75
Robotnicy wykwalifikowani	41	59	87
Robotnicy niewykwalifik.	35	65	24
Rolnicy	55	45	59
Pracujący na własny rach.	54	46	53
Bierni zawodowo			
Renciści	50	50	132
Emeryci	63	37	172
Uczniowie i studenci	35	65	68
Bezrobotni	37	63	87
Gospodynie domowe i inni	45	55	58
Pracuje w:			
inst. państw., publicznej	62	38	174
społce właścicieli			
prywatnych i państwa	48	52	74
sekt. pryw. poza rolnict.	48	52	153
prywatnym gosp. rolnym	57	43	72
Dochody na jedną osobę			
Do 275 zł	49	51	96
276-399	50	50	78
400-549	45	55	165
550-799	53	47	140
Powyżej 799 zł	62	38	177
Ocena własnych war. mater.			
Złe	47	53	319
Średnie	51	49	462
Dobre	60	40	183
Udział w prakt. religijnych			
Kilka razy w tygodniu	75	25	55
Raz w tygodniu	59	41	488
1-2 razy w miesiącu	40	60	156
Kilka razy w roku	38	62	192
W ogóle nie uczestniczy	45	55	70
Poglądy polityczne			
Lewica	51	49	282
Centrum	52	48	239
Prawica	64	36	221
Trudno powiedzieć	40	60	221

Tabela 3. W jaki sposób miał(a) Pan(i) okazać pomoc? Czy:
 1 - dał(a) Pan(i) pieniądze w czasie zbiórki w kościele; 2 - dał(a) Pan(i) pieniądze w czasie zbiórki organizowanej przez inne instytucje i organizacje; 3 - wpłacił(a) Pan(i) pieniądze na podane konto; 4 - przekazał(a) Pan(i) na rzecz poszkodowanych żywność, wodę; 5 - przekazał(a) Pan(i) na rzecz poszkodowanych środki czystości; 6 - przekazał(a) Pan(i) na rzecz poszkodowanych odzież, koce itp.; 7 - uczestniczył(a) Pan(i) w imprezach, akcjach, z których dochód przeznaczono na pomoc poszkodowanym; 8 - pomógł(a) Pan(i) bezpośrednio poszkodowanym; 9 - pomógł(a) Pan(i) w inny sposób

	(%)									Liczba osób
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Ogółem	63	27	8	18	15	18	7	8	7	498
Płeć										
Mężczyźni	57	31	11	15	10	15	10	10	7	222
Kobiety	67	24	5	21	19	20	4	6	7	276
Wiek										
18-24 lat	42	28	5	36	31	19	20	6	3	46
25-34	54	28	8	20	11	20	11	14	12	76
35-44	55	32	11	17	14	18	3	5	4	103
45-54	67	18	9	17	15	16	5	10	14	117
55-64	68	35	9	21	23	23	7	9	3	60
65 lat i więcej	79	26	3	10	6	14	4	3	4	95
Miejsce zamieszkania										
Wies	74	22	8	14	8	9	8	10	9	176
Miasto do 20 tys.	56	14	19	18	11	9	2	14	11	53
20-100 tys.	52	37	4	27	22	33	8	7	5	101
101-500 tys.	60	31	7	21	22	18	6	3	5	107
501 tys. i więcej mieszk.	57	30	6	14	13	25	8	6	12	60
Wykształcenie										
Podstawowe	83	19	5	10	8	17	4	3	2	112
Zasadnicze zawodowe	64	26	7	22	16	17	8	10	3	136
Średnie	53	28	7	22	17	16	8	9	12	176
Wyższe	52	40	15	16	17	25	6	9	11	74
Dochody na jedną osobę										
Do 275 zł	59	26	7	32	24	20	20	3	0	47
276-399	62	18	11	24	12	10	5	9	4	39
400-549	64	15	7	16	17	15	8	9	7	74
550-799	79	18	3	21	13	20	7	8	3	74
Powyżej 799 zł	48	38	11	16	15	22	4	8	17	109
Ocena własnych war. mater.										
Złe	69	27	6	19	12	18	9	5	3	151
Średnie	60	22	6	19	15	15	6	9	8	237
Dobre	59	38	13	17	17	24	6	9	11	109
Udział w prakt. religijnych										
Kilka razy w tygodniu	91	30	0	18	26	25	3	9	4	41
Raz w tygodniu	80	18	6	18	12	14	5	7	6	289
1-2 razy w miesiącu	40	48	8	25	20	20	19	13	8	62
Kilka razy w roku	15	38	17	14	16	25	13	13	17	73
W ogóle nie uczestniczy	23	43	14	17	17	26	11	11	3	32
Poglądy polityczne										
Lewica	45	31	7	21	18	19	11	9	12	144
Centrum	65	28	9	25	15	15	9	12	4	123
Prawica	69	27	8	12	13	20	3	8	9	140
Trudno powiedzieć	77	18	7	16	13	17	5	2	3	89

Tabela 4. Udział w formach pomocy

	(%)						
	Jedna forma pomocy	Dwie formy pomocy	Trzy formy pomocy	Cztery formy pomocy	Pięć form pomocy	Sześć form pomocy	Liczba osób
Ogółem	56	26	11	4	2	1	495
Płeć							
Mężczyźni	59	24	10	3	2	2	220
Kobiety	53	27	12	6	2	0	274
Wiek							
18-24 lat	39	29	22	3	3	0	44
25-34	43	41	10	6	0	0	76
35-44	60	22	11	3	2	0	102
45-54	63	20	8	4	2	3	117
55-64	52	18	15	10	5	0	60
65 lat i więcej	62	28	7	1	1	0	95
Miejsce zamieszkania							
Wies	61	27	9	1	2	1	176
Miasto do 20 tys.	67	19	9	3	2	0	53
20-100 tys.	43	29	16	9	2	0	99
101-500 tys.	55	22	14	6	2	0	106
501 tys. i więcej mieszk.	54	33	7	4	0	3	60
Wykształcenie							
Podstawowe	68	18	11	0	3	0	112
Zasadnicze zawodowe	59	21	11	5	2	1	136
Średnie	54	28	10	6	1	1	175
Wyższe	35	41	14	5	2	0	72
Dochody na jedną osobę							
Do 275 zł	50	29	6	8	7	0	47
276-399	69	17	8	2	4	0	39
400-549	58	25	12	2	1	0	73
550-799	53	24	13	8	0	0	72
Powyżej 799 zł	46	39	8	4	3	0	109
Ocena własnych war. mater.							
Złe	59	19	11	6	3	0	148
Średnie	61	25	10	2	2	1	237
Dobre	40	37	13	8	0	2	109
Udział w prakt. religijnych							
Kilka razy w tygodniu	48	21	16	9	7	0	41
Raz w tygodniu	59	26	12	2	1	1	289
1-2 razy w miesiącu	56	23	6	11	3	0	62
Kilka razy w roku	52	24	12	6	1	0	70
W ogóle nie uczestniczy	48	43	3	6	0	0	32
Poglądy polityczne							
Lewica	54	30	5	5	3	1	142
Centrum	52	23	14	8	2	0	122
Prawica	60	21	15	3	1	1	140
Trudno powiedzieć	58	29	11	1	1	0	89